

FÜGGETLEN ÚJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre 6 korona
Félévre 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

Felelős szerkesztő:

B U D A Y B A R N A

az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

B U D A P E S T,

IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Lóczy Lajos.

— A magyar tudományos egyetem földrajztanára. —

Csak örülnünk lehet, ha a magyar tudományosság a külföld elismerésével találkozik, ami megtörtént legutóbb is; egyik tudományos emberünket, Lóczy Lajost, a magyar tudományegyetem földrajztanárát a párisi tudományos akadémia egy nagy díjjal tüntette ki kelet-ázsiai kutatásaiért. Éppen a múlt héten irtunk e helyen erről, midőn az országgyűlés által koronaórré megválasztott gróf Széchenyi Béla érdemeit méltattuk. A gróf Széchenyi által vezetett kelet-ázsiai kutató utban tevékeny részt vett Lóczy Lajos is és annak a nagy munkának megírásában is segédkezett, melyet a nemes gróf utjának tapasztalatairól kiadott. Ezzel a nagy munkával fölhiyta magára Lóczy Lajos az európai tudós társaságok figyelmét, melyek siettek őt tiszteleti vagy levelező tagjukká választani.

Lóczy Lajos 1849-ben Pozsonyban született. Szülői korán fölfedezték benne a tudományért és ismeretekért lelkesülő ifjút s kitűnő nevelésben részesítették. Középiskolái végzetével a lipcei, majd a zürichi egyetemeket látogatta, utóbbi helyen mérnöki oklevelet is szerzett. Amint haza jött, a Nemzeti Múzeumnál nyert mint segédőr alkalmazást. Az 1877. évben

gróf Széchenyi Béla kelet-ázsiai expedíciójához szegődött s a hosszú, csaknem három évig tartó utban igen sok anyagot szerzett további tudományos munkálkodásához. Ázsiából visszatérve, a földtani intézetnél működött hosszabb ideig, majd 1885-ben a József műegyetem tanárává nevezték ki. 1889-ben lett a magyar tudományegyetem földrajzi tanszékének tanára. Lóczy Lajosnak legnevezetesebb munkája a kínai birodalom ismertetése, mely a Természettudományi Társulat könyvkiadó vállalatában jelent meg s melyért őt az Akadémia tagjává választotta.

Néhány év óta mint a Földrajzi Társaság Balatonbizottságának elnöke kiváló tevékenységet fejt ki a Balaton-tó kikutatásában s ő készítette elő azt a nagy terjedelmű jelentést a Balatonról, mely irodalmunkban szinte páratlan.

Lóczy Lajos írta meg Arad város monografiájának földrajzi és földtani részét is. Most, midőn Lóczy Lajosnak, a kiváló magyar tudósnek arcképét bemutatjuk, örömmel fejezzük ki, hogy a magyar tudománynak jó hírneve gyarapításához a párisi tudományos akadémia kitüntetésével is hozzájárult.

LÓCZY LAJOS.

Mint legmegbízhatóbb és legolcsóbb
magvak beszerzési forrása

ajánlható

Mauthner Ödön

és. és kir. udvari szállító magkereskedése

Budapesten, VI. ker., Andrásy-ut 23. szám.

Honahagyottak.

Éppen most ünnepeltük egy nagy magyar költő születésének századik évfordulóját, aki megírta a »Szózat«-ban, hogy »Hazádnak rendületlenül, légy hive óh magyar«. Szomorú véletlen, hogy ugyanakkor, amikor a hazaszeretettnek ezt a nagyszerű tanítómesterét ünnepeljük, ugyanazon évben 114.000 magyar ember kér utlevelet, hogy ezt a magyar földet elhagyja. Több, mint százezer magyar honpolgár távozott ez év folyamán idegenbe s ezeknek egy nagy részét sohasem fogjuk többé viszontlátni. Ha jól folya dolgunk, nem hagynának el bennünket a mi véreink. De hogy nehéz itt az élet, vándorbotot fog, aki teheri s megy üldözni a jobblét csalóka reményeit. És elszélednek a honahagyott magyarok a szélrőzsa minden irányában.

Legtöbb magyar Amerikába jut. 1899 ben 43.000 emberünk ment ki oda s ezidőszent majdnem fél millió magyar él Amerikában. Romániában vagy 150.000 székely bujdosik, a horvát-szlavonországi magyarok száma pedig megközelíti a 300.000-re. Összesen majdnem egy millió magyar honpolgár hagyta el hazáját az utolsó 15—20 év alatt. Szegény hazánk, ezeréves küzdelmes multja után most tulajdon gyermekei fordítanak neki hátat!

Az elégedetlennel persze nehéz megértetni, hogy rendületlenül kitartani tartozik a magyar haza mellett. A bur küzd a maga terméketlen, zord hazájáért és elvérzik érte. Ilyen oroszlánok mi is voltunk már egyszer. Fegyverrel küzdeni mi is tudtunk, hanem a koplaláshoz nem értünk. Az anyagi nyomoruság kiöli még a hazaszeretettet is és keserűséget ültet helyébe. Erős állam, rendületlen hazaszeretett csak ott van, ahol a nép nem nyomorog. Ne várjuk attól a felvidéki tóttól, hogy hevüljön a hazaszeretettől. Uzsorás, koresmáros tépázza őt a szegényt s eközben az állam védő kezét sehol sem látja. Csak abból a kötelességből ismeri az államot, hogy nehéz adót kell fizetnie. Ez nem elég. Gondoskodni is kell egy kicsit a magyar népről, hogy ide forraszszuk a haza rögeihez.

De nemcsak a szegénység üzi ki innen az embereket. Sokkal nagyobb hajtó erő a gyors meggazdagodási vágy. Felül, alul mindenki egyszerre akar vagyonhoz jutni. A könnyű pénzszerezés kalandos vágya üzi embereink legnagyobb részét az Atlanti óceánon át. Így keresték fel valamikor az aranyban gazdag vidékeket, futván a legnagyobb nyomor karjai közé. De ezer közül egy czélt ért s ez éppen elég volt arra, hogy ujjabb ezerben ébresszen lázas vágyakat.

Egy-egy kivételes szerencsés Amerikában is jobb sorshoz jut, de a nagy tömeg cseberből

vederbe fut. Ott is nehéz ma az élet, ott is fáradságos munkával kell megdolgozni a garasokért. Kivált Dél-Amerikába menni egyenes veszedelem. A gyilkos éghajlat megöli az európai embert s a közbiztonsági állapotok olyan gyengén állanak, hogy az ember minden este végrendeletet csinálhat. És mégis özönlenek ide a szerencsétlen magyarok, mert nincs, aki felvilágosítsa őket. Emberkufár ügynökökre hallgatnak, akik jó nyereséggel szállítják ki az embertömegeket, mint baromcsordákat. A szentlélek nem száll le másodszer, hogy felvilágosítsa a tudatlan elméket; ezt a kormányzat gondoskodásától várjuk. Ha már visszatartani honfitársainkat nem tudjuk, gondoskodjunk legalább arról, hogy ne fussanak azok kész veszedelembe.

A magyar anya pedig sirassa meg gyermekét, mikor az idegenbe távozik. A kenyérháboru sulyos megpróbáltatása vár reá. Ha elesik az idegenben, nincs aki felsegítse. Ha meghal, nincs aki könnyet ejtsen érte és az idegen hant hidegebb és nehezebb ennél az itthagytott, édes magyar földnél.

Az aradi beszámoló.

Hieronymi Károly volt belügyminiszter és Arad város országgyűlési képviselője a mult vasárnap tartotta meg választói előtt képviselői beszámoló beszédét.

A volt miniszter beszédét azzal kezdte, hogy ismertette az Ausztriával való kiegyezésünknek 1907-ig való megkötésének előnyös és czélszerű voltát. A jövő esélyeivel szemben szerinte rendkívül fontosak ezek az intézkedések, mert 1907-től kezdve nincs a kezünk megkötve, ha Ausztria nem akar velünk méltányos gazdasági szövetségben állani, egyszerűen fölbontjuk azt és rálépünk a különválás utjára.

Azután az egyes politikai pártok törekvéseit ismertette a beszámoló képviselő, védelmébe véve a *Szell*-kormányt és a szabadelvű pártot az ellenük az egyes pártok részéről emelt vádak ellenében.

Főlemlítette azután, hogy az agráriusok nem képeznek külön politikai pártot. Az agrárius törekvések nálunk földmivelő államban nemesak jogosultak, de szükségesek s csak az ellen a felfogás ellen kell állást foglalnunk, hogy a földmivelés érdeke volna az ipar és kereskedelem fejlődésének korlátozása. Kívánja, hogy magas gabonaárak legyenek s ez csak úgy lesz elérhető, ha mezőgazdaságunk terményeit a saját népességünk tudja elfogyasztani és kivitelre szoruló feleslegünk nem lesz.

Azt elismeri a beszámoló képviselő is, hogy hazánk gazdasági helyzete ma fölötte kedvezőtlen. Tetemesen csökkent a kereset, rossz a mezőgazdaság helyzete, pang az ipar és a kereskedés.

A gazdasági helyzet visszás voltát abban látja, hogy mig mezőgazdasági czikkeket oly mennyiség-

ben termelünk, hogy azokat hazai közönségünk nem bírja elfogyasztani s azokat rossz árak mellett kivinni vagyunk kénytelenek, addig az ország által elfogyasztott ipari, kivált pedig ruházati czikkeket drága áron idegenből veszszük.

Gazdasági helyzetünk gyökeres javulását a nemzeti munkától várja s odalyukad ki a beszámoló képviselő, hogy míg Ausztriával méltányos egyezséget köthetünk, a gazdasági téren való szakítás káros volna.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház mult héten az állami beruházásokról szóló törvényjavaslatot tárgyalta le. A kormány ugyanis a rendes költségvetés keretén kívül 31.340.000 korona értékű beruházásra kér felhatalmazást. A tervbe vett beruházások mind közérdekűek s főképpen azt ezélozzák, hogy az állam a most nagyon is pangó iparnak megrendelést, a munkáskezeknek pedig foglalkozást adhasson.

Komjáthy Béla kifogásolta, hogy a kormány a költségvetésen kívül akar megszavaztatni ily nagy kiadásokat; mire való akkor az állami költségvetés, ha azt be nem tartják. Nem barátja nagy befektetéseknek, amikor különben is általános a panasz a pénzhiány miatt.

Lukács László pénzügyminiszter ezzel szemben kifejti, hogy a tervezett befektetések jövedelmezők lesznek az államra nézve és a közszükségletnek is megfelelnek. Hivatkozik arra, hogy az állam pénzkezelését az utolsó fillérig az állami számvéviszék ellenőrzi, tehát nincs joga senkinek kétségbe vonni, hogy az állami gazdálkodás ne a legtisztább volna.

Komjáthy Béla kijelenti, hogy ezt ő sem vonja kétségbe. **Kossuth** Ferencz kéri a kormányt, ne vegyék oly érzékenyen az ellenzék bírálatát, mert nekik kötelességük az ellenőrzés. Erre azután a beruházási törvényjavaslatot elfogadták. Igen heves vitákat idézett elő egy ujság otromba czikke, amely a képviselők ellen durva támadásokat és gyanúsításokat tartalmazott. A Ház gondoskodott arról, hogy az az ujság, amely a képviselőház tekintélyét méltatlanul rontani igyekezett, szigoruan megtoroltassék. Amire szükség is van, mert ha a törvényhozó testületnek tekintélyét is a sárba taposhatják, hol keresse akkor az ember a tiszteletét!

Rendkívül érdekes ránk nézve az a törvényjavaslat, amelyet kedden **Hegedűs** kereskedelmi miniszter nyújtott a Ház elé s amelyben az ország egyes vidékein fellépett inség enyhítése czéljából a már megszavazott 1.200.000 koronán felül még 400.000 koronát kér, hogy közuti munkákat rendelhessen el s a szegény népnek kenyeret adjon. Ezt az üdvös törvényjavaslatot remélhetőleg egyhangu helyesléssel fogja a képviselőház elfogadni.

Közjegyzők tanácskozása.

Most van 25 esztendeje, hogy a közjegyzői intézményt a kormányzat létesítette. A királyi közjegyzők ebből az alkalomból tanácskozásra gyűltek össze, hogy 25 év tapasztalatain okulva föltárják az intézmény szervezeti hiányait és bajait, megjelöljék azok orvoslásának módzatait és eszközeit.

A Közjegyzők Országos Egyesülete a tanácskozmányra előkészítette a javaslatokat, melyek főbb pontjai a következők:

A közjegyzők kívánják a pörös és pörön kívüli jogeseteknek szigorú elválasztását és a pör nélkül lebonyolítható ügyleteknek kivétel nélkül a közjegyzőkre való átruházását; a zugirások elleni törvények szigorú alkalmazását is követelik a közjegyzők, mert lépten-nyomon fordulnak elő a mindennapi életben esetek, hogy a hiszékeny nép irásait, szerződéseit stb. ahhoz nem értő zugirásokkal végezteti, de az olesó árért végzett ily munkában nincs köszönet, formai hibák s egyéb más hiányosságok miatt az ily zugirásokkal készített okmányokat ilyenekül a hatóságok el nem fogadják. Kidobta tehát a szegény ember a garasait, mert újra kell készíttetnie ahhoz értő ügyvédemberrel az okmányt.

A munkakörük tágitását is sürgetik a közjegyzők és jogosan. A esődesetekben eddig a bíróságok ügyvédek neveztek ki esődbiztosokul. A közjegyzők azt kívánják, hogy esődbiztos ügyvéd ne lehessen. De nemesak az ügyvédekkel, de a telekkönyvvezetőkkel, végrehajtókkal és bírósági tisztviselőkkel kénytelenek a közjegyzők megosztani kenyerüket. A bírósági alkalmazottak, hogy mellékjövedelemre tegyenek szert, sokszor végeznek apróbb írásos munkát a jogkereső feleknek. Mindezen apróbb munkálatok végzésére pedig éppen a királyi közjegyzők hivatottak.

A idők rosszabbra fordulásának a jele, hogy a királyi közjegyzőknek is van okuk tanácskozásra összeülni s helyzetük orvoslására a módokat keresni.

Két napig tartott tanácskozásaikon kitünt, hogy ők nem annyira a saját, mint a nagy közönség érdekét tartják szem előtt, midőn a mostani helyzet megváltoztatását szorgalmazzák és a tanácskozáson résztvett igazságügyminiszter kijelentéseiből következtetni lehet, hogy a királyi közjegyzők bajaira, panaszaira nem fog sokáig késni az orvoslás.

ELSŐ MAGYAR TEJGAZDASÁGI GÉP- ÉS ESZKÖZ-GYÁR
Fuchs és Schlichter BUDAPEST,
 VI., Angyalföld, Jász-utca 7.
 Csakis a hazai ipart pártoljuk. — Kézi és erőhajtású tejgazdasági telepek és
 szövetkezetek berendezése.
 Árjegyzékek, költségvetések, tervek INGYEN és BÉRMENTVE.

A mi naptárunk.

A mi naptárunk, amely: »Szövetkezeti és gazdasági évkönyv« ezimet viseli, immár megjelent.

A díszes kiállítású könyvecske 10 nyomtatott ivre terjed és 65 különféle közleményt tartalmaz. A szövetkezeti életet ilyen alaposan ismertető mű még nem jelent meg a magyar könyvpiacra. Emellett évkönyvünknek gazdasági része is oly tartalmas, hogy a kisgazdák az év minden részében jó tanácsokat merithetnek belőle.

Az évkönyv szétküldését már a jövő hét folyamán megkezdjük. A »Független Ujság« minden előfizetője ingyen kapja meg ezt karácsonyi ajándék gyanánt. Fogadják szívesen kedves előfizetőink ezt a könyvecsket. Mi megjutalmazva leszünk már azzal is, ha ez a könyv okulásuknak és boldogulásuknak egyik szerény eszközévé válik.

A »Független Ujság« szerkesztősége.

Fogyasztási szövetkezetek utmutatója.

II.

Tagok. A törvény értelmében a szövetkezet célja az, hogy tagjainak gazdasági érdekeit előmozdítsa. Önként folyik ebből, hogy a szövetkezetnek mások, mint tagok érdekeit előmozdítani nem is szabad. Ennek dacára a legtöbb helyen azt látjuk, hogy a fogyasztási szövetkezetek boltjában mindenki vásárolhat.

Eltételezve attól, hogy erős fegyvert adunk ezzel a szövetkezetek ellenségeinek kezébe, továbbá, hogy elveszít a szövetkezet az 1880. évi LX. törvényben biztosított adókedvezményt, nem helyeselhetjük ezen eljárást azért sem, mivel ellentétben áll a szövetkezeti eszmével. A tagoknak érezniök kell, hogy csakis szövetkezés által érhetnek el kedvezményeket. De nem mondható igazságosnak sem ez az eljárás, mert a tagok vagyonuk egy részét kockáztatják azért, hogy másoknak, akik ezen anyagi felelőség alól kibujnak, ugyanoly előnyöket biztosítsanak, mint amilyeneket maguk is élveznek. Azt az ellenvetést szokták tenni, hogyha az alapszabályok szigoruan betartatnak, a szövetkezet nem csinál elég forgalmat s így költségeit sem tudja fedezni. Ez téves felfogás. Vagy jó a szövetkezet, vagy rossz. Ha jó, akkor a községbeli lakosok beiratkoznak tagul, még akkor is, ha ez némi áldozattal jár. Ha pedig rossz és nem nyújt előnyöket senkinek, akkor még a tagok sem fognak ott vásárolni. Ily szövetkezetnek létjogosultsága sincs.

Lehet ugyan ezen okoskodás ellen is érveket felhozni. Ezek azonban megdőlnék azon tény előtt, hogy sok szövetkezetünk van, melyek szigoruan keresztül viszik ezt az elvet s emellett a legvirágzóbbak, legerősebbek valamennyi között.

Készpénzfizetés. A boldogulás további feltétele az, hogy a szövetkezet csakis készpénzen adjon el tagjainak. És ennek megvan a maga fontos oka. Ha a szövetkezet hitelbe osztja ki árukészletét: miből egészítse azt ismét ki? Hitelhez kell neki is fordulnia, aminek káros hatását már volt alkalmunk érinteni. De különben is a fogyasztási szövetkezetnek nemesak az a célja, hogy tagjait jó és aránylag olcsó portékával lássa el, hanem, hogy rendes életmódhoz, takarékosághoz és készpénzfizetéshez szoktassa. Előre elfogyasztani valamit, a minek ára még nincs zsebben, veszedelmes dolog. S a szövetkezet

legszebb feladatainak egyike, hogy a tagokat erről a betegségről leszoktassa.

Azt az ellenvetést tehetné erre valaki, hogy a földműves az évnek csak bizonyos szakában kereshet s így, különösen télen és tavasszal, rászorul a hitelre; továbbá, hogy adósa a szatócának, ennek hatalmában van s így nem vásárolhat a szövetkezetnél, ha ez nem hitelez. Ily vidéken azonban a fogyasztási szövetkezet előtt hitelszövetkezetet kell alapítani. A melyik tag hitelre szorul: az forduljon az utóbbihoz. Ez ragadja ki őt az uzsorás szatóc karmai közül s tegye lehetővé számára a fogyasztási szövetkezetnél a készpénzen való vásárlást. A hitelszövetkezetnél helyezik el továbbá a tagok keresményük fölöslegét, hogy akkor vehessék igénybe, mikor a munka szünetel s kereset nincs. Oly vidéken, hol szegénysorsu, eladósodott nép lakik, veszélyes vállalkozás is a mentési munkálatot fogyasztási szövetkezetben kezdeni.

Könyvvezetés. Nemkevésbé fontos az sem, hogy a szövetkezet összes könyvei és számadásai mindenkor teljesen rendben legyenek. A berendezésnél a központi kiküldött részletes utmutatást ad arra nézve, hogy ezek miképen vezetendők, néhány hétre rá újból meglátogatja a szövetkezetet a központ ellenőre, figyelmezteti a könyvvezetőt a hibákra, úgy hogy egy-kétszeri vizsgálat után nincs az az egyszerű ember, ki a fogyasztási szövetkezetnek egyáltalán nem bonyodalmas könyvvezetését hibátlanul tovább vezetni ne tudná.

Az ellenőrök jelentéseiből azonban az tűnik ki, hogy a szövetkezetek igazgatói legtöbb helyen sokkal kevesebb fontosságot tulajdonítanak ennek, mint amennyit nemesak maga a törvény, hanem a szövetkezet érdeke is megkíván. Az igazgatóság soha sincs tájékozva a szövetkezet vagyoni viszonyai felől, nem képes elkészíteni s a központnak beküldeni a havi kimutatásokat. Ha azután néhány hónap múlva az ellenőr véletlenül odatéved, annyi hátralékot talál, hogy napokig tart, míg a könyveket rendbe hozza. Ilyenkor szoktak napfényre jönni oly hibák is, melyek, ha a havi kimutatásból idején kiderültek volna, a szövetkezetet sok nehézségtől kiméltették volna meg.

A méltányosság is úgy hozza magával, hogy a könyveket ne a központ kiküldöttje, hanem a szövetkezetek igazgatói vezessék. A központ költségeinek legnagyobb részét az ellenőrök javadalmazása és utiköltségei képezik. Minél több munkájuk akad, annál több ellenőrré van szükség. Világos dolog tehát, hogy a szövetkezetek igazgatóinak mulasztása és kényelemszeretete csak a központ költségeit szaporítja s így nagyobb perczentre kénytelen dolgozni, mint abban az esetben, ha ilyenmü kiadásai kisebbek volnának.

A hűség jutalma.

A földművelésügyi miniszter 25 vasvármegyei gazdasági cselédet jutalmazott meg pénzadományal és tüntetett ki oklevéllel. A megjutalmazott, illetőleg kitüntetett cselédek régi, szakadatlanul egy helyen való szolgálatukért részesültek a miniszteri kegyben, mely jól eső örömmel tölti el az öreg cselédeket. Más ember folyton változtatgatja a helyét, próbál jobb szerencsét, ellenben a magyar szolga, kivált az öregebbje, példás türelemmel és kitartással szolgálja egyazon urát s gyakran emberöltő szalad

el a feje fölött, mikor ő még egyre hiven szolgálja a régen másvilágra költözött uraságnak az unokáját. Innen van, hogy egy-egy őszfűrtü eseléd már családtagjává lett az ősi familiának, melynek minden ivadékat a térdén ringatta.

A jó magyar szolgák mintaképei az alábbiak, kiknek szorgalmas munkálkodását, példás hűségét, derék, becsületes viselkedését elismeréssel és dicsérettel méltányolta a miniszter.

A derék eselédek a következők: *Sebestyén* József K.-Sz.-Péter, *Pali* János K.-Mihályfa, *Takács* Sándor Zarkaháza, *Tamás* András Jánosháza, *Poór* Ferencz Váth, *Kertész* Imre Olad, *Karlivits* János Vörösvár, *Foki* József Péterfa, *Krajczár* Ferencz R.-Sz.-György, *Róth* Márton Szentelek, *Németh* József Monyorókerék, *Zetnics* Mihály Rohonc, *Bán* József R.-Hidvég, *Szakál* István Andrásfa, *Károly* József H.-Hodász, *Móricz* István Tömörd, *Saly* József V.-Hodász, *Huber* János V.-Szalónak, *Horváth* Mihály Bucsú, *Unger* József Körmend, *Kiss* Sándor Szentivánfa, *Nagy* Sándor K.-Mihályfa, *Kovács* József Csöngye, *Szárnyas* Mihály Herény és *Kertész* István K.-Högyész.

Ezek közül legnagyobb idő óta *Sebestyén* József szolgál egy helyen. A vasvár-szombathelyi székeskáptalant szolgálja a hű eseléd immár 59 év óta. *Pali* János 50, *Takács* Sándor és *Tamás* András 49 esztendeje szolgálják mostani gazdájukat. A többinek a szolgálati ideje 33 és 42 év között váltakozik.

A gazdasági egyesület ajánlotta a régi eselédeket a miniszternek kitüntetésre, ki 50—50 koronát és 1—1 oklevelet adományozott nekik. A pénzt és az oklevelet az illetékes járási főszolgabírák és a gazdasági egyesület kiküldöttjei fogják az öreg eselédembereknek átadni.

Kanászból néptanító.

Egy vidéki ujságban olvastuk a következő épületes dolgot:

Az aradi tanyákon egy *sértéskanász viseli a tanítói nevet* Oláh Andrásnak hívják ezt az eredeti apostolt, aki az arad-gáji határban, a Polonyi-tanyán terjeszti a kulturát, — néhány hétig minden esztendőben. A Polonyi-tanyán levő zugiskola, amelyben a sertéskanászból lett tanító működik, csak arra való, hogy a gáji, meg a szederhádi nép kijátszhassa a törvényt, amely az általános iskolakötelezettséget írja elő. A nép, amely tudja, hogy az iskolamulasztásért megbírságolják őket, olyankor, amikor a tanítókat összeírják, hamarosan Oláh András iskolájába küldi a gyereket pár hétre s ezért valamit fizet neki. Amikor aztán vége van az összeírásnak, akkor a gyerekek hazajönnek és egész évben feléje se néznek az iskolának. Ezekről a botrányos dolgokról a szederhádi községi iskolaszék rántja le a leplet egy átiratban, amelyet az aradvárosi iskolaszék elnökéhez intézett.

Oláh András uram különben bizonyítványokat is állított ki »az aradi tanyai köziskola« tanítványainak, illetve szüleinek, amelyek közül néhány csatolva van a szederhádi iskolaszék átiratához. Itt közlünk egyet mutatóba:

Ki irt Czikely az 1900-dik évbe.

Alól irt nyilvánítom, hogy Halyas Mátyás ur filyai Mátyás mint Ismétlő József tan Köteles Nálam volt az mult télenis Tisztelettel tudatom Önök el eszt Nyilvánítom kezem aláh irásával

Kelt 1899. decz. 3 dik

Oláh András tanító.

Ez a szemelvény is talán elég bizonyíték ahhoz, hogy mennyi hivatottsága van Oláh Andrásnak a tanítói pályához. Legsomorubb pedig a dologban az, hogy a nép nem veszi észre, hogy legjobban magának árt azzal, mikor menekülni akar az iskolai terhektől s ilyen zugtanítókra bizza gyermekei oktatását. Hej de megkeserülnek azok a gyermekek valamikor, hogy a szülők sajnálták a pénzt a tudásuktól!

»Bem apó«. Mult héten volt ötvenéves évfordulója Bem József, a rettenhetlen osztralenkai lengyel hős halálának. A magyar szabadságharcnak sok fényes győzelme fűződik a lengyel hős nevéhez, aki a lengyel szabadságharc elvesztése után eljött mihozzánk is a szabadságért küzdeni. Ott harcolt a bérezes Erdélyben és legkedvesebb katonája a székely nép volt. Fiainak szólította a székely harcosokat, azok Bem apónak hívták az öreg tábornokot. A »*Független Ujság*« uj regényében gyönyörű jelenetek vannak a rettenhetlen hős harczeitől és a székely nép bátor küzdelméről. A regény czime: *Kis-Székely pusztulása*, melyet az író egyenesen a »*Független Ujság*« számára írt. Ehhez hasonló regényt még nem adott egyetlen népies lap sem. Az eseményekben gazdag és a szabadságharcunkból vett tárgyú regény lehetőleg külön a regényhez rajzolt képekkel ékesítve jelenik meg és így nemesak olvashatja a nagyidők dicső eseményeit az olvasó, hanem annak szépen megrajzolt történeteiben is gyönyörködni fog. A képekhez való aczélformák most készülnek, az uj regényünk közlését pedig január 1-én kezdjük, hogy a »*Független Ujság*«-nak minden előfizetője gyűjthesse és megőrizhesse a becses olvasmányt.

Most jelent meg

Rubinek Gyula és Szilassy Zoltán az O. M. G. E. titkárjai szerkesztésében a

Köztelek Zsebnaptár 1901-re.

A „KÖZTELEK ZSEBNAPTÁR“ ezen **hetedik évfolyama** régi köntösében, javított és tetemesen bővített tartalommal bír. A „**Köztelek Zsebnaptár**“ minden más zsebnaptárt nélkülözhetővé tesz.

A „**Köztelek Zsebnaptár**“ ára a „*Független Ujság*“ előfizetői részére bérmentes küldéssel együtt **3 kor. 50 fill.**

Megrendelhető a „*Független Ujság*“ kiadóhivatalában, Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek.)

KÜLFÖLD.

Krüger visszavonult. A bur szabadságharcosok békeküldöttje, az ősz Krüger Pál több csalódás után egy erdei épületbe vonult vissza és ott pihen Hollandiában. Nagyon bánthatja lelkét az a mellőzés, hogy hivatalosan egyetlen ország uralkodója sem fogadja el. Franciaországban és mindenfelé, amerre ment, a nép milliói üdvözölték, hanem a kormányok hivatalosan nem fogadták. A francia köztársasági elnök hivatalosan nem fogadta el s bár beszélt vele, de szóba sem hozta, hogy békeközvetítő lesz Anglia és Transzvál között. Vilmos német császár egyenesen visszautasította az ősz elnök látogatását; a muszka cászár megüzente, hogy beteg; Vilma királynő Hollandiában szintén vonakodik minden érintkezéstől, ami igen bántja a szabadsághős bur elnök lelkét. Csalódva mindenki, még a burok testvérében, a hollandusokban is, most fájó szívvvel elzárkózott, hogy megpihenjen, hogy gondolkozzék elhagyott nemzetéről, a burokról, akik most harcolnak a legelkeseredettebben vesztett szabadságukért, gondolkozzék vesztett szabadságukról, egy igazságtalanul vérebe föjtött nemzet végvergődéséről.

A harcztér eseményeiről a mult héten minden nap jöttek tudósítások. Katsener angol fővezér, kit Roberts helyébe kineveztek, most mindent elkövet, hogy De Wett bur guerilla vezért elfogja, hanem erőlködése a tizszeres-huszsoros hadereje mellett is hasztalan. A bur tábornok nemesak kimenekült a bekerítésből, hanem egy vonatot, 138 lovat, 2,000 juhot is zsákmányul ejtett az angoloktól. Az elmúlt hét ezzel a hajszával folyt le. Legújabb jelentések szerint a harczó felek szakadatlanul küzdenek és a harczeret folyton változtatják.

Khinai háboru. A khinai háboruban sem tudnak egyezkedni, mert az idegen hatalmak rémületes pénzt követelnek hadiköltségre, amit a nyomorban küzködő Khina meg nem adhat. Most a hideg tél beálltával nagy éhségek állottak be és tartani lehet a khinai nép lázadásától.

Gönczi kivégzése. Gönczi József, marosvásárhelyi születésű cipész, a ki harmadfél esztendővel ezelőtt Berlinben rablógylkosságot követett el, a mult héten kivégezték a plötzensee-i börtön udvarán. Gönczi József tudvalevőleg néhány évvel ezelőtt került ki feleségével külföldre, miután már itt Magyarországon össze-vissza nyolcz esztendőt töltött börtönben. Cipészüzlete volt Budapesten, majd Bécsbe ment, onnan pedig Berlinbe, hol egy Schulzené házában bérelt lakást. Alig volt ott néhány napig, megszimatoalta, hogy az öregasszonynak, aki egyedül lakott már szintén idős leányával, sok pénze van. Ez csábította a bűnre. Leesalta az asszonyt és leányát a pinczébe s ott baltával mind a kettejüket meggyilkolta. A törvényszék előtt elejétől végig konokul tagadott Gönczi, de a bizonyítékok alapján elítélték. Akkor pörújítást kért, azt állítván, hogy a gonosz tettet egy Grüne nevű ember követte el, aki azt el is mondta neki Amerikában. Kisült azonban, hogy ez a Grüne nevű ember nem létezik, mire Gönczit pörújításért beadott kérelmével elutasították.

Előfizetőinkhez.

A „**Független Ujság**“ a jövő évvel immár hetedik évébe lép pályafutásának s az olvasóközönség megítélhette, vajjon sikerült-e elérni azt a célunkat, hogy a „**Független Ujság**“-ban szépen kiállított, tartalmas, minden irányban tájékoztató, tanulságos és szórakoztató ujságot nyujtsunk előfizetőinknek? Hogy jó törekvéseink sikerei el nem maradtak, bizonyíték erre nemcsak az, hogy lapunkat a „**Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége**“ hivatalos közlönyéül választotta, de büszkén hivatkozhatunk arra is, hogy a „**Független Ujság**“ ma már a magyar független polgári osztály legelterjedtebb és legkedveltebb heti ujsága. Sikerünknek titka csak az lehet, hogy mindenkor az ország legmagyarabb s legnagyobb zömét alkotó polgári osztályának érdekeit tartottuk szem előtt: tehát a földmives, a kisiparos jóvoltáért s a fáradságos, de tisztes munka védelméért harcoltunk.

Valamint a multban tettük, azonképen a jövőben sem fogunk megszűnni elsősorban a vidéki gazdaközönség boldogulására szükséges törvényhozási és társadalmi intézmények létesítését sürgetni; törekedni fogunk szövetkezeti téren utmutatással szolgálni és serkenteni; igyekezni fogunk gazdasági közleményeinkkel a jövedelmező gazdalkodás elveit terjeszteni; mulattató czikkeinkkel szívet-lelket nemesítő szórakoztatást nyujtani; képeinkkel a hazai és külföldi hírneves férfiakat ismertetni és a hazai művészet jelesebb termékeit bemutatni; végül levelesszekerényünkben a mindennapi élet körében fölmerülő minden kérdésben tanácsot adni.

E jó törekvések érdekében támogatassanak bennünket ezután is előfizetőink. Ha minden régi előfizetőnk csak egy ujat szerez, lapunk máris nagyot emelkedhetik, mert minél több az előfizetőnk, annál szebb és tartalmasabb lapot adhatunk a jelenlegi olcsó előfizetési árak mellett.

Az előfizetési ár, az új pénzszámítás szerint

Egész évre 6 korona, félévre 3 korona, negyedévre 1 korona 50 fillér.

Kérjük az előfizetési pénzeket a t. előfizetőinknek megküldött postautalványon **koronákban kiírva** mielőbb beküldeni, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne álljon be.

Hazafiui tisztelettel

A „**FÜGGETLEN UJSÁG**“

szerkesztősége és kiadóhivatala

Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

A király marsalbotja. A hármasszövetség szoros voltának volt egyik bizonyága, mikor néhány évvel ezelőtt a német császár Ferencz József királyunknak a porosz marsal rangját adományozta, vagyis megtette őt saját hadserege egyik legnagyobb urának. A hét végén érkezik a német császár képviselőjében Bécsbe Hülsen Heseler gróf, porosz vezérőrnagy, aki a királynak átadja a porosz marsalbotot.

Templomszentelés. Parnó zempléni megyei községben Andrassy Géza gróf 100.000 korona költséggel szép templomot építtetett a hívők számára. A gótikus stílusban épült templom üvegfestésű ablakait a grófnő és a gyermekei készítették, az orgonát pedig a nép filléreiből rendelték meg. A templom felszentelése nagy ünnepség mellett a múlt vasárnap ment végbe. A szertartást Fodor József kanonok végezte nagy papi segédlettel s azon résztvett a kegyur és egész családja.

A vasárnapi munkaszünet felfüggesztése. A kereskedelmi miniszter a karácsonyt közvetlenül megelőző vasárnapra, december 23-ára és az újévet megelőző vasárnapra, december 30-ára a vasárnapi munkaszünetet felfüggesztette. A miniszter azért intézkedett így, hogy a közönség a karácsonyi és újévi ünnepekre szokásos bevásárlásait ezeken a napokon is végezhesse.

Szabadságszobor Debreczenben. Debreczen város közgyűlése a debreczeni csata ötvenedik évfordulóján huszonnyolcezer koronát szavazott meg a kollégium és a nagytemplom közt felállítandó szabadságszoborra, illetőleg az e célból kamatozó 16 ezer korona alapítókét 28 ezer koronára egészítette ki. A hazafias terv immár közel jutott a megvalósításhoz. A tanács, a Csokonai-kör és a honvéd-egylet tagjaiból alakult előkészítő bizottság megbízásából Tóth András debreczeni szobrász megcsinálta a szabadságszobor gipszmintáját.

Uj nemzeti színház. Csöndben, minden láрма nélkül nagy meglepetést készített elő Széll miniszterelnök a magyar főváros közönségének. A régi Nemzeti Színházat, mely életbiztonsági szempontból már nem felel meg a követelményeknek, a jelen színi évad után lebontatja és elkezdti az új Nemzeti Színház fölépítését. Az új színház a réginek a helyén épül föl.

A népszámlálás. Jövő év január elsejétől tizedikéig ejtik meg a népszámlálást. Statisztikát csináltat az állam arról, hogy mennyire szaporodtunk tíz év alatt. A népszámlálás nemcsak a szaporodást mutatja ki, hanem a nemzet vagyonosodását is. Nem azért iratja össze a népet az állam, hogy magasabb adót vessen ki rája, nem lesz a népszámlálásból új

teher, hanem azért számlálnak össze bennünket, hogy nyilvánvaló legyen szaporodása, erősödése a magyar nemzetnek.

Nincs munka. A téli hideg elkövetkezett; ámbár még sem esett le a hó, de már is sok ezernyi nép van kenyér nélkül a nagyvárosokban. A budapesti munkaközvetítő-intézet múlt heti jelentése szomorú adatokat közöl a nagy város munkásnyomoráról. 6648 munkás van Budapesten kenyér nélkül; több valószínű azonban, hogy ennél még jóval nagyobb a nyomorgók száma, mert igen sokan nem is jelentkeznek a munkaközvetítő-intézetnél munkáért, mert ez úgy sem tud munkát közvetíteni abból az egyszerű, de sajnálatos okból, mert munka nincs. Pang minden.

A németek új puskája. Egy norvég ember olyan puskát talált föl, mely mint puska igen okos puska, aki lő vele, annak egyéb dolga nincs, mint czélozni, mást mindent a puska végez el magától. A német katonai kormány mostanában tétet az új löeszközzel kísérletet.

A magyar kereszténység jubileuma. Antal Gábor dunántúli ref. püspök körlevélben elrendelte, hogy a magyar kereszténység és királyság 900 éves emlékünnepé alkalmából az év utolsó vasárnapján az egyházkerület minden templomában hálaadó-istentiszteletet tartanak.

Anyja és leánya a Dunában. Brand Henrik jómódu apatini malomtulajdonos neje és tizenkét éves leánya három nap előtt eltűnt. Apatini halászok hosszas kutatás után mindkettőt egymáshoz kötözve kihálászták a Dunából. Valószínűnek tartják, hogy a boldogtalan anyja gyermekével együtt a vízbe ölte magát.

Százesztendős asszony halála. Mármaros-Szigeten múlt szombaton temették el Potajeeskyné-Sydlovsky Anna 100 éves asszonyt. Érdekes, hogy ő magát hosszú évek óta 70 évesnek vallotta. FÜRGE, jó erőben volt az utolsó hétig. Testvérhuga 80 éves korában halt meg évekké ezelőtt.

A kártya áldozata. Nem hiába nevezzük a kártyát az ördög bibliájának, csakugyan az, amit a mármaros-szigeti eset is bizonyít. Az ott állomásozó 85. gyalogezred egyik főhadnagya, Matessik Tódor, egész éjjel kártyázott a múlt hétfőn egy Jónás Béla nevű egyetemi hallgatóval, aki elnyerte a főhadnagy összes pénzét, még azt a pénzt is, ami a zászlóaljé volt. A főhadnagy félt attól, hogy a hűtlen sáfárkodást fölfedezik másnap, visszakérte Jónástól a pénzt, aki azonban már elköltötte. A főhadnagy kétségbeesésében revolvert rántott elő s három lövéssel megsebesítette Jónás Bélát, azután agyonlőtte magát. — Itt említjük meg a fővárosi tanács azon üdvös intézkedését is, hogy a kártyázást a főváros területén levő összes nyilvános helyeken reggel 5 órától déli 1 óráig eltiltja.

Három borju. Máté András kolozsvári gazdaembernek tehene három borjut ellett egyszerre, melyek mindenike kifogástalan, egészséges testalkatu. Máthé András háza most valóságos bucsujáróhely.

Rablás a czárok koronázó-templomában. Moszkva buzgó óhitű lakossága körében nagy fölháborodást kelt egy tulai parasztnak az a vakmerő tette, hogy a Mennybemenetel-templomot, melyben a czárokat szokták koronázni, ki akarta rabolni. Mikor templom őrei este szokott körutjokat tettek a templomban, észrevették, hogy több persely föl van törve, egy Mária-kép drága keretéből pedig három nagy gyémántot és egy smaragdot kiszedtek. Természetesen rögtön apróra átkutatták a templomot s a parasztot megtalálták az oltár mögött. Megtalálták nála a rablott tárgyakat is, egy gyémánt kivételével.

A mármárosi kivándorlás. Mármarosmegyében ijesztő mérveket ölt a kivándorlás. Az utóbbi hetekben több százan indultak el Dél-Amerikába. A minap is Téreselpatakról 31 felnőtt férfi, 30 nő 72 gyermekkel indult el. A főszolgabíró, az alispán, főispán beszélt a lelkőkre és figyelmeztette őket a szomorú sorsra, mely rájuk várakozik. Teljesen közömbösök maradtak. A hatóság megígérte, hogy közbenjár ingatlanaik visszaszerzésénél, visszatéríti a külföldi utlevelek költségeit, a hajójegyekért küldött előlegeket is s a munkaképes egyéneknek munkát és keresetet is biztosít az uti munkáknál. Mind nem használt. Érdekes volt folyó hó 4-ikén a taracsközi indóház, honnan a kivándorlók utnak indultak Braziliába. Rétyi Mihály técsői képviselő, a lelkész, főispán és alispán mind igyekeztek a kivándorlókat a rájuk várakozó veszélytől visszatartani. Hodzsa, egy Braziliából most visszatért bodnármeister megrázóan beszélt el itt az indóházban a sok csalódást, mely őt a távoli világrészben érte és anyagiilag tönkre tette. A kivándorlók hidegen fogadták és meg vannak győződve arról, hogy az urak bérelték fel őt.

GAZDASÁGI DOLGOK.

A műtrágyák alkalmazása.

A mai nehéz gazdálkodási és terményértékesítési viszonyok mellett, a mikor minden gazdának arra kell törekednie, hogy sokat és jót termeljen, nagy szerepe van a termés fokozása és minőségre való javításánál a műtrágyáknak. És hogy ezek használata — daczára meglehetősen drágaságuk mellett — olyan nagy lendületet vett fel a közel multban és ma, oka ennek az, hogy okszerűen és helyénvaló alkalmazásuk mellett a terméseredményt úgy minő- mint mennyiségileg fokozzák.

A mi a műtrágyák helyes alkalmazását illeti, erről mondunk el itt egy-két szót.

Műtrágya nagyon sokféle van. Ezek közül azokat említjük csak meg, a melyek után hasznot láthatunk. A *gipsz* és *csontliszt* az, amely elsősorban érdemel figyelmet, az előbbit kora tavasszal luczernásokra vagy lóherére elszórva, megháromszorozza a takarmánytermést. A csontliszt ősszel buza alá elszórva, nagyon kifizeti magát, mert utána szebb, sulyosabb buza terem. Jól alkalmazhatjuk még takarmány- vagy ezukorrépatermelésnél is a csontlisztet, mert a terméseredményt mennyiségileg nagyban fokozza.

Az u. n. *szuperfoszfát*-trágyák a műtrágyák közt a legjobbak s előnyük a többiek fölött az, hogy minden növény alá haszonnal alkalmazhatók.

A vassalaklisztnak (*Thoma-salut*) egyik jó tulajdonsága, hogy pár évig kitart a földben, mert nehezen oldódik fel a talajban; hasznos mindenféle gazdasági növényre, legyen az buza, repeze vagy luczerna.

Jó trágyaszer még ezeken kívül a *korom* és a *hamu*, ugyszólván semmibe sem kerül, mert a gazdaságban gyűjthető; a korom nagyon neveli a növényt, a hamu pedig dohányföldekre vagy rétekre kitünő.

A műtrágyák hatása legbiztosabb akkor, ha azokat istállótrágyával együtt alkalmazzuk, különösen szuperfoszfát és Thomas-salaknál. Nagyon értékes trágyaszer továbbá a *salétromsó* (chilisalétrom) is. Ez növeli a növény szárát, leveles lesz tőle, jól bokrosodik és buján nő. Földdel összekeverve a kikelt vetésekre szokták szórni, amit az eső felold és bevisz a talajba. Különösen sovány földre való trágya ez, olyanra, amely rég nem kapott trágyát.

A műtrágyákat aszerint, amint összetételük a talajra kedvezőbb, keverni is szokták, azonban szabályok vannak erre is, amelyek közül tudnunk kell azt, hogy pl. a chilisalétromot szuperfoszfáttal nem szabad kevernünk, mert így nagyobb légenyvesztés áll be, nem szabad továbbá a Thomas-salakat amonniak-trágyával kevernünk, mert az amonniak

Mezőgazdák figyelmébe!

Elismert kitünő hazai gyártmány!
1600 gőzcséplőkészlet üzemben!

CZIM:
ELSŐ MAGYAR
gazdasági gépgyár
RÉSZVÉNYTÁRSULAT,
BUDAPESTEN,
KÜLSŐ VÁCZI-UT 7. SZÁM

Gőzcséplőkészletek

2 1/2, 3 1/2, 4, 4 1/2, 6, 8, 10, 12 lóerejűek.

MAGÁNJARÓK
(uti mozdonyok.)

Kérjük minden szakbavágó kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni, készséggel adunk kimerítő és felvilágosító választ.

Arjegyzék kívánatra díjmentesen küldetük.

A DRÉHER-PALOTA.

illan el, végül a szuperfoszfátokat sem tanácsos vasalakkal vagy mésztrágyával keverni, esakis akkor, ha nyomban az összekeverés után szórjuk el.

A borok fejtéséről.

A borok fejtésének ideje attól függ, hogy korábban vagy később szüreteltünk-e, továbbá függ a must cukortartalmától és az erjedés helyes lefolyásától. Erős borok gyorsabban, édes borok lassabban derülnek. Az első fejtést tehát rendszeren december közepe táján, ritkábban január elején végezzük.

Azon hordót, amelybe az új bort fejteni akarjuk, elsősorban is tiszta hideg vízzel többszörösen kiöblögetjük, de kikéneezni nem szabad, mert ez a bornak még esetleges utóerjedését gátolná.

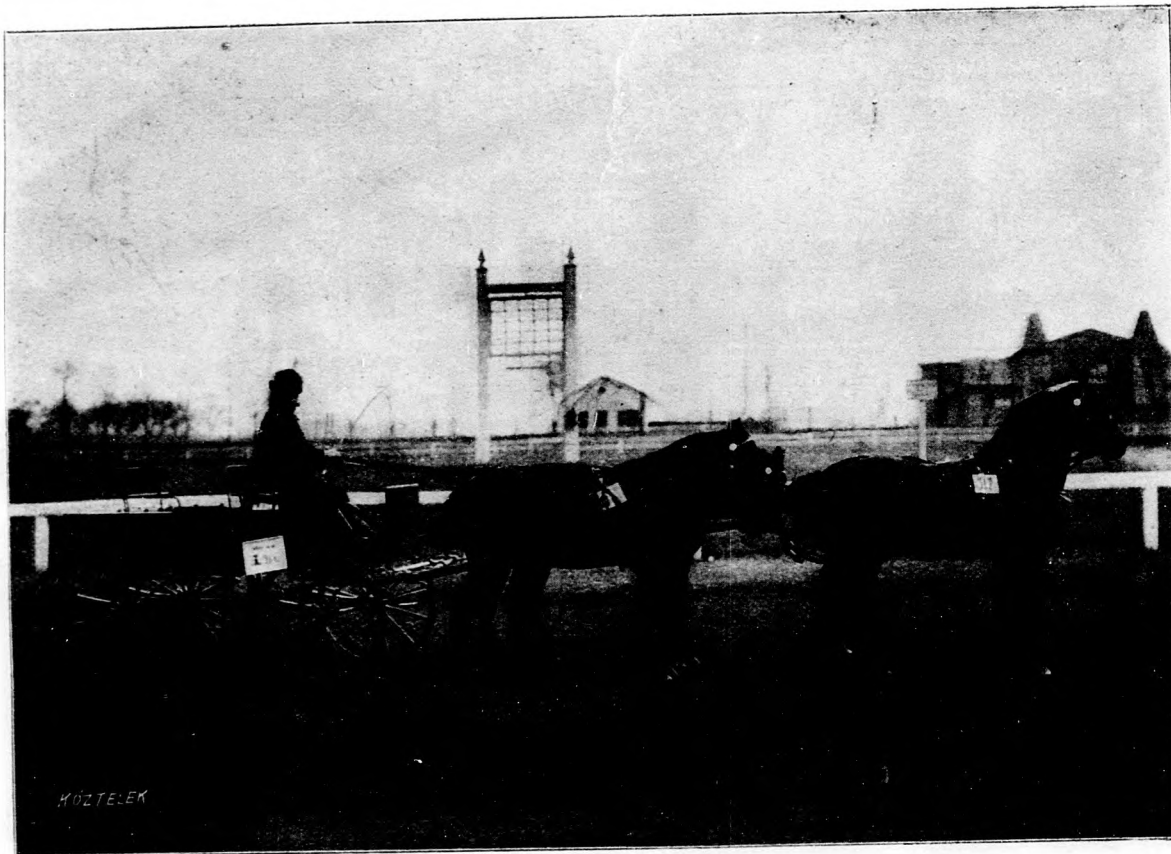
A bor lefejtésére a legjobb mód ez. A borral telt hordóból az akonát kivesszük, aztán a csap-szöveget gyenge ütésekkel megtágítjuk és gyorsan kivéve, helyére a fa- vagy rézesapot beverjük, a bort a csap alá, a kármentőbe helyezett sajtárba bocsátjuk és belőle a bort szivattyúval vagy sajtározva a borvályu segítségével a hordóba átöntögetjük. A hor-

dót szinig meg kell töltenünk és mivel még utóerjedés állhat elő, biztosító akonával, vászon felesavarása nélkül, jól be kell vernünk.

A bornak lefejtését mindenkor tisztán, azaz üledékes bor nélkül kell végezni. A hig, zavaros bort kisebb hordóban, mint boralját külön kell kezelni, a sűrű seprőt pedig egy megfelelő kénezett hordóba kell a további felhasználásig eltenni.

Fejtés után az új bor homályosabb és zavarosabb lesz, mint fejtés előtt volt, amely zavarodást, (megtörést) az okozza, hogy olyan anyagok, melyek a borban feloldva voltak, a levegővel való érintkezés

nosodásában egyik főeszköze. És hogy még ma is, annyi sok száz év után sem hagyott fel a magyar a nemes ló tenyésztésével, mutatja azt a mai lótenyésztés kiváló anyaga, a mely bárhol és olykor a legnehezebb viszonyok között is megállja helyét. Ott van például a magyar huszár lova, nincs a világon olyan katona, mint az; mert olyan lova egy nemzet katonájának sines, mint a magyar huszárnak. Ott vannak továbbá a versenypályák, amelyeken a magyar tenyésztés nap-nap után nagyobb diadalokat arat; ott vannak a külföldi és hazai kiállítások, a mi tenyésztésünk mindenütt győztes marad. És hogy

S Z É P L O V A K.

folytán szilárd anyagokká válva a borból kiválasztatnak. Ép ezért az új bort mindaddig le kell fejtetni, az első évben 3-4-szer, míg többé nem zavarodik. A fejtést mindenkor derült, tiszta, esendes időben kell végezni, mert szeles, esős, zivataros időben a hordó aljáról a salak önmagától is felzavarodik és ekkor tisztán fejtetni nem lehet.

Szép lovak.

Lovas nemzet vagyunk, a mióta csak tudjuk magunkat. Hiszen ki nem olvasott vagy hallott volna regéket azokból az időkben, amikor honszerző apáink nemes paripákon száguldva, hazájukat visszaszerezni jöttek a messze keletről, akkor is a ló volt mindene a magyarnak, hű kísérőtársa a csaták zajában, a szélvésznel is gyorsabb paripája, munkása, vagy-

a mi lovaink az idegen nemzetek előtt is mily nagy becsben állanak, példa erre a még most is folyó angol-bur háború Dél-Afrikában, ahova az angolok a mi lovainkból közel 5000 darabot vittek el keresztül a nagy tengeren, katonák alá.

A ló azonkívül, hogy a gyors közlekedés, a forgalom, ipar, kereskedelem, honvédelem és gazdálkodásnál oly nagy szerepet játszik, sok-sok embernek örömet okoz és élvezetet is szerez. Mert ki nem örülne, csak magát a mellékelt képet nézve, ha egy jól összeválasztott ilyen négyes-fogatot lát valahol, mint amelyet itt természet után felvéve, bemutatunk s amely az idén megtartott tavaszi luxuslővásáron méltán rászolgált az első díjra. Tenyésztője az itt képben bemutatott lovaknak Fáy Béla földbirtokos. A négy ló 6000 koronáért eserélt gazdát.

A pekingi kacsa.

A sokféle kaesafajok közül hosszú időn való tétovázás után végre a *pekingi kacsa* vált ki győzedelmesen s ma nemcsak hazánkban, hanem egész Európában nagyban és igen szívesen tenyésztik. Hazánkban is igen jól bevált nemcsak, mint tiszta vérben továbbtenyésztett, hanem, mint a hazai kistestű kaesával való keresztezési eredményekben is. Ennek tulajdonítható aztán az is, hogy a m. kir. földmivelési kormány a hazai kaesatenyésztés javítására kizárólag a pekingi gácsért jelölte ki. A tiszta vérben tenyésztett pekingi gácsérnak következőkép kell kinézni.

A *pekingi gácsér testalkata*, mint a mellékelt ábrán látható, zömök és hosszukás; a *törzs* hátul széles; a *has* jól alakult és finom pehelylyel dusan borított. A *háton* majdnem egyenes, maga a hát csupán egy kissé lehet domboru s ezt a domboruságot is a váll- és a lapoczkacsontok kölesöznik a hátnak.

A pekingi kacsa.

A *nyak* egyenesen felfelé álló, erős és vastag, mint-hogy a test alakja tömör és vaskos s ennél fogva a nyaknak vékonynak s gyöngének semmi esetre sem szabad lenni.

Csőre erőteljes, inkább gömbölyű, mint hosszukás és rövid. *Melle* széles és husos. A *czombok* rövid, izmosak és tollzatban dusak. A *szárnyak* rövid, a törzshöz szépen simulók. A *tollzat* sárgás színű. A nyakháton levő hosszabb tollak egymással szembe nőnek és ugynevezett *fésűt képeznek*, mely *fésű* a *pekingi gácsér jellege*.

Vegyések.

Jó-e a fák körül a gyp? A legtöbb gyümölcsösben látjuk, hogy a fák alatt gyp terül el. Pedig az nem jó, ha a fát közvetlenül fű veszi körül, mert ez a csapadékot jóformán mind maga használja fel és a fa gyökereitől elvonja a vizet. Különösen a fiatal fák sinylik ezt meg, mert gyökereik sekélyebben terjednek. Ha a gyp alatt vizsgáljuk a talajt, azt látjuk, hogy az egészen száraz, míg oly fák körül, melyek gödörrel vannak ellátva, a föld még 60 centiméteren alul is nyirkos.

MULATTATÓ.

A kompban.

Valamely ünnepnap reggelén évek előtt Vásárhely felé igyekeztem, ahol a kis-homoki szőlők között akadt volna dolgom. Nem annyira dolog, mint inkább mulatozás, egy barátom hívott meg tanya-szentelésre. Az ilyesmi rendszerint kevésbé szokott szentelés lenni, mint mulatság s ez okból többszörösen megígértette velem a meghívó, hogy elmegyek.

A vasut töltésén haladva elmaradnak kétoldalt a szegedi tanyák, jön a gyevi határ. Itt a fás utra kell letérni, azon kimenni a Tiszához, a tiszaparton a komphoz. Lapos táj ez, miből egyedül a nagy töltések magasodnak ki, arról meredélyes ut vezet a parthoz. Tul a falu mentén egy nepomuki János látszik, akinek a szobrát vízvédelmi szempontból szokás a partra helyezni s amíg be nem jön a víz, becézik is, de ha kiönt a Tisza s látják, hogy János mit sem tett a vidék érdekében, elhanyagolják s többé nem fogják oly szorgos gonddal fehérre meszelni rajta a kőpalástot.

Utaz embernek mindig szerencse, hogy az inenső oldalon találja a kompot, a legnagyobb szerencse azonban, ha indulóban van, mert a komp egy-két gyalogutas kedvéért nem szívesen indul utnak. Ezuttal volt már rajta egy kocsis, egy igen szegényes, ütött-kopott kocsis két macskalóval, amiken madzaggal volt összefoltozva a szakadozott szerszám. A révészekkel a gazdájuk beszélgetett s pálinkát kínált nekik, amit a zsebéből huzott elő. A hosszú üvegnek csak a fenekén lotyogott, a többit beszédte a magyar s ez alapon igen vidám állapotban volt már.

A kocsiban széna között félig fekvő, félig ülve látszott egy sápadt, beteg asszony, aki rongyokba takart, egészen apró gyermeket szoptatott. Szomorú volt s olyanforma, mint aki a halálát érzi, vagy pedig nehéz betegségből lábadt föl s még el van bágyadva nagyon. Az ember szavából, aki folyton beszélt a révészekkel s a nyelve pergett, ha kellett, ha nem, ki lehetett érteni, hogy a vásárhelyi rétre igyekszik s oda is való. Egyre szavalt, közben megmegtántorodva s hogy a pálinkája nem kellett a józan életű vízi embernek, most a dohányát szedte elő. Pedig maga a megtestesült szegénység volt ez az ember a maga gunyájában, amely az ünnep dacára köznapinak látszott s az asszony hosszas betegségét mutatja, hogy a szakadásaira sem vetettek foltot. A gyerek nyavalygott a vékony, sápadt nő emlőjén, keze-lába pedig oly nyugodtan volt a rongyaiban, mintha már nem is élne.

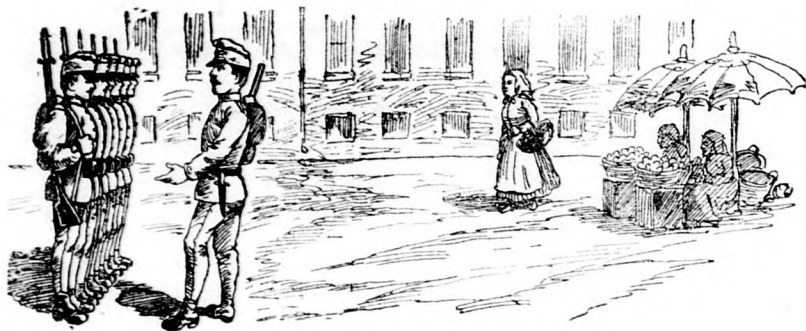
Az ember ezen közben gyanusan nézett végig, azután csak téblábolt tovább, mintha észre sem venne. Hanem a révészekkel, akik a komp köteleit oldozták el, most már lassan beszélt. Azok nem feleltek neki, csak az öregebb nevetett rá viszonzásul a pipa dohányért, amit kapott.

Ellökték a kompot a partról, mikor a töltés oldalában álló házból a gazda lekiáltott:

— Hej, az a gyalogos nem fizette meg a vámot.

Nem ám. Nem tudtam, hogy ilyen külön pénztára van az ódon vizenjáró eszköznek. A révészek ezt hallgatag tudomásul vették, ellenben a réti ember most már hangosan mormogott.

Ha a káplár szerelmes.

1

Rohanó lépésben előre indulj!

2

A káplár ur a szeretőjével beszél azalatt.

3

A bakák parancshoz híven előregázolnak.

4

Uezu neki! jön a kapitányom.

— Persze, persze — mondta. — Ilyen az ur mind... Muzsikáltat, de nem fizet... Hej, hanem megkövetelik a szegénytől...

Az elfojtva, de mégis elég hangosan mondott szavak a tanyai szociálistát árulták el benne. Kedvetlenül járt-kelt a kompban s láthatólag nem tetszett neki, hogy nem védem magamat előtte.

— No — kiáltotta bosszusan — még a pipa is kialudt... Hej pipa, pipa, belülled is, csak a garasos fajta jut neköm, mög a kapadohán. Hej, hanem jut a finom bürszivarra, mög papírszivarra az uraknak...

— Pétör! Pétör: — szólt csititóan a beteg asszony a kocsiból.

A rongyos ember odaszólt neki:

Ne beszélj asszony... Nem érted te ezt. Én beszélhetek. En megfizettem a vámot. Nem ugy, mint némely ember.

A két révész már nem hallgatott rá, a komp a Tisza sebes árjába jutott, a víz megféküdte, nyomta a keresztben álló hajót, elég dolog volt a kötelekkel. Egész erejüket abba vetették. Most ő is odaállt, a pipát félfogára kapta s nagy nekigyürkőzés után szintén a kompötélbe kapaszkodott. Huzta, már a mennyre tőle telt.

Egyszer aztán rám kiáltott:

— Hát az ur? Már nem huzza a kötelet?

A kocsiból újra hallatszott:

— Pétör! Pétör...

— Hallgass, hallgass! Mért nem huzza?

Vámot nem fizet, de a kötél sem tetszik neki. Ilyenek ezek mind... Nem is tudom, miért nem tösz velük valamit az Isten...

A víz közepén jártunk, a folyó tavaszi áradata egyre jobban nyomta a kompöt, az alattság-kötél megfeszült s a facsigák, amelyekben járt, nyikorogtak. A zajukban egy vékony szomorú hang szólt:

— Pétör, ne veszekődj... Ne bánts te senkit...

De már nem lehetett vele beszélni. Dühös volt, káromkodni kezdett s annyira előre nyult a komp kötele után, hogy majd beleesett a Tiszába. A víz közepén föltámadt benne a bátorság s bár nem jött arra az oldalra, ahol álltam, a kötél mellől folyton kiabált:

— Hallja — kiáltotta — hát huzza vagy nem huzza?

A szerelmeskedés vége hat óra kurta vas

Utóbb eluntam hallgatni. Az emberben sok szép káromkodás marad meg a katonaságából. Ezeket most igen czélszerű volt elővenni.

Egyszerre megesendesült. szótlán huzta a kötelet s már csak egészen halkán mormogott:

— Az, az... kiabálni mind tud... Persze, hiszen arra való a szegény, hogy azt mindig szidják.

Parthoz értünk. Mig fizettem, kivezette lovait a partra, de nem ült föl a kocsiba. Megvárta, míg kijövök. Nem akartam észrevenni, de amint elhaladnék mellette, előmbe állt.

— Uran, — mondta — haragszik még?

Nem feleltem, mert hiszen valamivel csak meg kellett mutatni neki, hogy az előbb rosszul cselekedett. Nagyon bánthatta ez, mert még egyszer szólt:

— Uran...

A kocsiból szólt az asszony:

— Pétör... ne alázkodjál sönkinek...

Képiükhöz.

A Dréher-palota. A magyar székesfőváros szépitésére mindent elkövettek. Így került lebontásra a Dréher-palota is az új szabályozás következtében, mely a Kossuth Lajos-utcában (régii Hatvani-ut) van. Először eltávolítását tervezték, mivel 2 méterrel kinnebb állott az újlag rendezett utcasornál, hanem az eltávolítását mégsem érvényesíthették az egész házra. Tehát lebontották a kiálló részét és újra építették. Most egysorban áll a többi palotával. A nagy kupoláját azonban mégis tolatással vitték hátrább. A 10—12 métermázsza nehéz alkotmányt vasrudakon esuszatták vissza új helyére. Mai képünkön a palota rajzát adjuk, melynek eltávolításáról igen sokat beszéltek.

Betűrejtvény.

v v v

Rács

A megfejtők között egy regénykötetet fogunk kisorsolni. Megfejtési határidő december hó 22.

A „Független Ujság” 49. számában közölt talány megfejtése:

Kivándorlás.

Helyesen fejtették meg: Szemők Katicza, Diámantstein Eszti, Oláh Sarolta, Balazsovits Mariska, Vöröss Janka, Karvázy Anna, Polgár Terézia, Kövály Jánosné, ifj. Szathmáry Sándor, Vadas István, Szokker Domokos, Elek Imre, Joó István, Nagy János, Baráth János, Antal Mihály, Kotta Ferencz, Bucher Miksa, László Endre, Gál Károly, „Gegesí ifj. kör”, „Karczagi földm. isk.”, „Uj-gyógyási rom. kath. olv.-kör”.

A sorshuzásnál Joó István (Bögö) neve jött ki elsőnek, kinek a kitűzött jutalomdíj gyanánt *Vörösmarty Mihály összes költeményeit* küldöttük meg.

LEVELES-SZEKRÉNY.

J. B. tanító urnak. Jól esik az elismerés, mikor éppen a nép nevelőjétől, a tanítótól jön. A „Független Ujság” ígéretéhez híven a népnek igazi, jó tanácsadója akar maradni. Az nem igaz, hogy a nép szereti a francia regényt, sőt undorodik tőle, mert sok olyan idegen szó van benne, amit meg nem ért, maszlagos történeteitől pedig, jó magyaros izlése is romlik. A „Független Ujság” új regénye nemesak magyaros és érdekes lesz, hanem értékes is. „Kis-Szekely pusztulása” a magyar szabadságharcz dicső korszakából való és mi hisszük, hogy a Péterfy egyszerű, de lelkeshangú irállya, sokhelyen megdobogtatja a magyar sziveket, megnedvesíti a nemes honleányok szempilláit. Ezt nemesak megérti a nép, hanem megéri! és ez a fő. Gondoskodunk, hogy fejezetenként legalább egy kép ékitse a regényt, mert így még közvetlenebbül fog hatni az olvasók szívére. Érdeklődéséért,

ugyszintén az előfizetők gyűjtéséért is fogadjuk köszönetünket. — **M.-né** urnőnek. Ugy a mezei lopás ügye, mint az éjjeli ór költségeinek a dolga a maga rendes hatósága előtt van elintézés alatt, és így mi most már tanácsosal nem igen szolgálhatunk, s kedvezőtlen elintézés esetén még kevésbé segíthetünk. Be kell várnia, hogy mit határoz a főszolgabíró, és a megye. A mezei ór költségeit legokosabb volna a községi költségvetésbe felvenni és a pótdóbból fedezni, így mindenki az állami adója arányában járulna hozzá. — **Mike György, ifj. Papp Lajos és Horváth Lajos** urnaknak. Fogadják őszinte köszönetünket az új előfizetőkért. Mindedki, aki a jövő évre előfizet, kapja karácsonyi ajándékképen az ígért naptárt. — **Léb Bernát** urnak. Előfizetése december 31-én jár le. Mutatványt Léb Eduárdnak küldöttünk.

A „Független Ujság” szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA,

a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

Budapesti piaczi árak.

Budapest, 1900. december 15-én.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők.) *Buza* 14'60—15'40 *K. Rozs* 13'20 K-tól 13'90 K-ig. *Árpa* 11'80 K-tól 11'80 K-ig, jobb minőségű 13'50 K-tól 14'50 K-ig. *Zab* 10'50 K. *Tengeri* 9'25 K. **Liszt** ára .00 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	25'20	24'00	23'00	21'70	21'40	20'10	18'80	15'20	11'20

Buzakorpa finom 8'40 K, durva 8'60 K.

Egyéb magvak: *mák* 30—60 K 1 q., *bab* fehér nagyszemű 14—20 K, aprószemű 12—18 K, *tarka* 12—20 K, *lencse* 34—56 borsó héjas 20—24 K, *lóhere* 136—153 K, *lucerna* 88—96 K, *baltaczim* 24—26 K.

Takarmányvásár. Réti széna 400—540 fillér, muhar 470—520 fillér, zsupszalma 288—320 fillér, alomszalma 260—280 fillér.

Juhvásár. Belföldi hizlalt ürű 44—48 K.

Sertésvásár. Elsőrendű 320—380 kg. nehéz 86—88 fillér, 280—300 kg.-mos 89—89 fillér, öreg 300 kg.-on tuli 64—84 fillér, szerb 92—96 fillér.

Marhavásár. Következő árak jegyzettek: *Hizott magyar ökör* jobb minőségű 62—68—, középminőségű 54—60—, alárendelt minőségű magyar ökör 46—52—, jobb minőségű magyar és tarka tehén 40—64'00, magyar tehén középminőségű 40—64'00, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 40—64'00, szerbiai ökör jobb minőségű 48—60—, kivitel —, középminőségű 40—48—, szerbiai bika 42—64—, szerbia bivaly 30—44—, kiv. 50— koronáig métermázsánként élőszulyban Élő borju 60—96 K.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Baromfivásár. Tyuk páronként 2'00—2'60 K, eszírke 1'10—1'40 K, kappan hizott 3'60 K.—4'00 K. Rucza 4'00—5'00 K. Lud hizott 10—12 K. Pulyka sovány 4—5 K.

Tojás alföldi 94—96 K, erdélyi 94—96 K, ládánként. Tea, tojás 100 drb 6'00—6'30 K.

Tejtermékek. Teavaj 2'10—2'20, tejföl 56—60 fillér literenként, főzővaj 1'00—1'40 K, tehénturó 10—20 fillér kg.-ként.

Zöldség. Sárgarépa 100 kötés K. 0'00—0'00 1 q 0'00—0'00, Petrezselyem 100 kötés 0'00—0'00, 1 q 0—0—, zeller 100 drb 1'40—2'20, karalábé 1'40—2'00, vöröshagyma 100 kötés 8—9—, 1 q 50—90—, foghagyma 16—28—, vörösrépa 100 drb 1'00—1'60, fehérrépa, fejeskáposzta 4—5—, kelkáposzta 100 drb 1'60—2'40, vöröskáposzta 8—14—, fejjessaláta 1'80—2'00, kötött saláta 1'00—1'80, burgonya rózsza 1 q 3'00—3'40, sárga 3'20—4'00.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Budapest, V., Mária Valéria-utca 10. szám (Thonet udvar)

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület

ugy is mint a

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége

erkölcsi támogatásával

ALAKULT: 1900.

Bitosítéki alap:

Kormány hozzájárulása: ... 400,000 kor.

Alapítványok és üzletrészekben ... 1,200,000 kor.

Összesen: 1,600,000 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkar ellen.

Az üzlet eredményében a biztosított tagok a díjarányában részesülnek.

Bizosítási ajánlatokat elfogad közvetlenül a központ vagy a képviselők közvetítésével és felvilágosítással és nyomtatványokkal minden iránybn készséggel szolgál

az igazgatóság.

== Hetedik évfolyam. ==

Egy magyar ember sem nélkülözheti a legolesőbb és legjobb
magyar heti ujságot, a

„FÜGGETLEN UJSÁG“

társadalmi és mezőgazdasági képes hetilapot,
a „Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének“
hivatalos közlönyét a magyar gazdák számára.

Felelős szerkesztő: **BUDAY BARNA**, az orsz. magyar gazdasági egyesület titkárja.

Földbirtokosok, bérlők, gazdatisztek, kiscgazdák, iparosok és
magánzók egyaránt haszonnal és élvezettel olvashatják

a „**FÜGGETLEN UJSÁG**“-ot,

a magyar nép igaz barátját.

Előfizetési ára: Egy évre 6 korona. Félévre 3 korona.

A „*Független Ujság*“ a magyar polgári osztály, kiscgazdák, kisiparosok érdekeiért küzd, és a tisztességes munka megvédelmezését sürgeti. *Gazdasági cikkei* a folytonos tökéletesedésre adnak utmutatást, *szépirodalmi közleményei* a szív nemesítésén, az elme szórakoztatásán kívül, a *valódi magyar nemzeti szellemnek és vallásos iránynak* istápolását és terjesztését tüzték ki feladatuknak.

A „**FÜGGETLEN UJSÁG**“-ot a legelső magyar írók írják.

Szépirodalmi részének munkatársai: *Bársony István, Gerley Szevér, Hegedüs András, Péterffy Tamás, Petrus Jenő, Pósa Lajos, dr. Szilárd Ferencz, Szilassy Cezár. Lapunk gazdasági részének munkatársai: Ágh Endre* író, *Baly Kálmán*, urad. kasznár, *dr. Bernát Istrán*, közgazdasági író, *Czajlik István*, földmiv. isk. igazgató, *Cserháti Sándor*, gazdasági akad. tanár, *Hajdu István*, urad. kasznár, *Hosszu Albert*, földmiv. isk. tanár, *Hrebly Emil*, m. kir. állattenyésztési felügyelő, *Jankó Szilárd*, *Jeszenszky Pál*, orsz. magy. gazd. egyesületi titkár, *Kerpely Kálmán*, gazd. tanintézeti tanár, *Löcherer Andor*, közgazd. író, *Monostori Károly*, állatorvosi akad. tanár, *Praznovszky Ágost*, urad. kasznár, *Rovara Frigyes*, urad. igazgató, *Rubinek Gyula*, országos magyar gazd. egyes. titkár, *K. Ruffy Pál*, uradalmi főtiszt, *Sporzon Pál*, gazdasági tanint. tanár, *Száhlender Gyula*, urad. építészeti intéz. tanár, *Szalay János*, m. kir. állattenyésztési felügyelő, *Szilassy Zoltán*, orsz. magy. gazd. egyes. titkár, *Stankovics János*, gazd. tanint. tanár, *Vasadi Balogh Lajos*, lelkész, közg. író, *Wimmer Károly*, a „Borászati Lapok“ v. t. szerkesztője.

A „*Független Ujság*“ képeit a legelső magyar művészek készítik.

Levélzsekrényében minden kérdésre megbízhatóan és pontosan válaszol.

A „**Független Ujság**“ olcsóságával (egész évre 6 korona félévre 3 korona) főleg a szerényebb viszonyúak igényeinek felel meg, de a legkényesebb igényeket is kielégíti.

Előfizetési pénzek a kiadóhivatalba, (Bpest, IX., Üllői-ut 25. Köztelek) küldendők.

A NAGY KRACH!!

New-York és London az európai szárazföldet sem hagyták kiméletlenül és így egy nagy ezüst-áru-gyár kényszerítve lón egész készletét a munkaeitöknek nagyon csekély megtérítése ellenében eladni. Én vagyok felhatalmazva ezen megbízás keresztülvételére. Ennélfogva mindenkinek megküldöm a következő tárgyakat csupán frt **6.60** megtérítése ellen és pedig:

- 6 drb legfin. asztali kést valódi angol pengével,
- 6 drb amer. szabadalm. ezüst-villát egy darabban,
- 6 drb amerikai szabadalmazott ezüst evő-kanalat,
- 12 drb amerikai szabadalmazott ezüst kávéskanalat,
- 1 drb amerikai szabadalmazott ezüst-levesmerőt,
- 1 drb amerikai szabadalmazott ezüst-tejmerőt,
- 6 drb angol Victoria-alsó-tálcát,
- 2 drb fe fölnést keltő asztali gyertyatartó,
- 1 drb theaszűrőt,
- 1 drb legfinomabb czukorszórót.

42 darab összesen csak 6 frt 60 kr.

A fenti összesen 42 tárgy ezelőt 40 frtba került és most ezek frt **6.60** minimális áron kaphatók. — Az amerikai szabadalmazott ezüst teljesen fehér érc, mely az ezüst szint 25 évig megtartja a miért jótállás vállalatik. A legjobb bizonyíték, hogy ezen hirdetés

nem szédelgésen

azapu, mely szerint ezennel nyilvánosan kötelezem magamat, mindenkinek, akinek az áru meg nem felel, az összeget minden akadály nélkül visszafizetni; (s tenki se mulassza el ezen kedvező alkalmat, hogy ezen díszgarnitúrát megnézze, mely pompás

karácsonyi és ujévi ajándék

ajándékol minden jobb háztartás részére kiválóan alkalmas. Kapható csupán:

HIRSCHBERG A.

szabad. amerik. ezüstkivitel. áruház
Wien, II., Rembrandstrasse 19/T. R.
Telefon 7114.

Szétküldés a vidékre utánvétellel, vagy az összeg előleges beküldésével. Tisztító por rozszá 10 kr. Csak a mellékelt védjeggyel valódi (egészségi árcz.)

Kívonat az elismerő iratokból:

Az első küldeményem nagyon meg vagyok elégedve, kérek még egy garnitúrát.

Kalocsa.

Majorosy János, kanonok.

A küldeményt vettem s nagyon meg vagyok elégedve, kérek még egy küldeményt 6 frt 60 kr-ért.

Kolozsvár.

Bánffy báró ő exzell.

Becses evőeszköz-küldeményét megkaptam, melylyel nagyon meg vagyok elégedve és kérem, még egy Jiján garnitúrát, 44 drb amerikai szab. ezüsből utánv. küldeni.

Bozovics, Kr.-Szörényim.

Keresztes S. főszolgabíró.

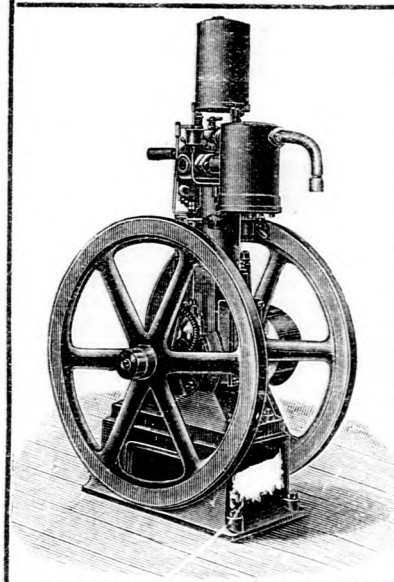
Ganz és Társa

vasöntöde és gépgyár részv.-társaság

BUDAPESTEN.

Petroleum és benzinmotoraink,

Msz. 17.

petroleum és benzin lokomobiljaink

(Bánki és Csonka szab rendszere.)

adómentes ásványolajjal a legolcsóbb hajtóerő.

Hatósági engedély nélkül

bárhol felállítható.

nem tűzveszélyes,

egyszerű, tartós

szerkezetű,

gépészre nincs

szükség.

Árjegyzéket kivá

natra küldünk.

Készpénz kölcsön

földbirtokokra és házakra

a valódi becsérték háromnegyed részéig

20—60 évi törlesztésre. Birtokos fölmondhat

bármikor, pénzintézet ellenben nem.

Lebonyolítás 14 nap alatt.

Konvertálás bélyeg- és illetékmentes.

Semmi előleges költség.

Beküldendő csakis telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv-másolat.

Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet,

Budapest, VI., Váci-körút 39.

A hatóságok és a legtekintélyesebb földbirtokosok által is ajánlott intézetünk tíz évi fennállása óta 50,000,000 frnyit kölcsönt szavaztatott meg.

Hirdetések felvételnek

a kiadóhivatalban,

BUDAPEST,

IX. kerület Üllői-ut 25. szám.

Gazdák

s gazdálkodók figyelmébe. Számos urafalomba már bevezetett

• PYROLEUM •

50%-al olcsóbb, mint bármely más világító anyag.

Próbaküldemények 2 korona utánvét mellett. Kivánatra prospectus ingyen s bérmentve

BURIÁN VILMOS VEJE, Budapest,

IX., Soroksári-utca 10. szám.

Egyszerre megrendelve a 6 munka ára 8 kor.

Gazdáknak fontos!

HREBLAY EMIL

állattenyésztési m. kir. felügyelő GÖDÖLLŐ.

MUNKÁI:

Baromfi hizlalás	1 kor. 50 fill.
Baromfi tenyésztésre vonatkozó tudnivalók	1 kor.
Tyuktenyésztés	2 kor.
Lud és kaesa tenyésztés	2 kor.
Pulyka tenyésztés	1 kor. 60 fill.
Baromfi és tojás értékesítő szövetkezetekről	1 kor. 60 fill.

Megrendelhetők a szerzőnél, legegyszerűbben a pénz előleges beküldése mellett.

Egyszerre megrendelve a 6 munka ára 8 kor.

BRAUSWETTER JÁNOS

SZEGEDEN

1847

CS. ÉS KIR. KIZAROLAGOSAN SZAB. KRONOMETER ÉS MÓDORAS FŐTÁLLAJA A REMONTÓIR INGAORAKNAK STB. STB. JAVÍTÁSOK 5-ÉVI JÓTÁLLÁS MELLETT

ORAK ÉKSZEREK 10-ÉVI JÓTÁLLASSAL KÉSZPÉNZÉRT VÁLMINT RÉSZLETFIZETESRE

MAGYARON ELSŐ LEGNAGYOB B ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÉPÍTŐ

3 KÉPES ÁRJEJYZÉK INGYEN

1899. évi forgalom: 26,480 bál.
Felhívjuk
a t. cz. gazdaközönség
 figyelmét
a budapesti
gyapju-aukeziókra

melyek az év folyamán több sorozatban, nevezetesen július és szeptember hónapokban tartatnak meg.

Az aukeziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” czimzett gyapjuküldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

ALFA SEPARATOR (RÉSZVÉNY-
TÁRSASÁG)
 vezélt **PFANHAUSER AG.**
ALFA-SEPARATOROK (LEFÖLŐZŐ-GÉPEK)
 MINDENMŰ TEJGAZDASÁGI ESZKÖZÖK.
 Tejgazdasági telepek teljes felszerelése.
 * **RUDAPEST** *
 V., Báthory-utcza 4. szám.

TERMÉNYEINK ÉRTÉKESITÉSÉT

bizzuk a

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETÉRE BUDAPEST,
 V., ALKOTMÁNY-UTCZA 31.

Szuperfoszfátot, kénsavas-kálit, kénsavas-ammont,

Kovasavas-kálit, (dohánytrágyázásra)

Chilisalétromot, Kainitot,

40°-os kálitrágyasót

és egyéb műtrágyaféléket elismert kitűnő minőségben legolesőbban szállít a

„HUNGÁRIA“

műtrágya, kénsav és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.